

**T.C.**  
**İZMİR**  
**BÖLGE İDARE MAHKEMESİ**  
**ALTINCI İDARE DAVA DAİRESİ**  
**ESAS NO : 2019/**  
**KARAR NO : 2019/**

**İSTİNAF BAŞVURUSUNDA**  
**BULUNAN (DAVACI) :**

**VEKİLİ :** AV. SADİ KAYABAŞI  
İhsaniye Mah. Kartallar Sk. Atalay 6 Sitesi B Blok  
No:1 D:3 - Nilüfer/BURSA

**KARŞI TARAF (DAVALI) :**  
**VEKİLİ :** AV.

**İSTEMİN ÖZETİ : Davacı tarafından, "**

Lisesi Yapım İş'i"ne ilişkin ihalede sosyal güvenlik borcu bulunduğu bahisle irat olarak kaydedilen geçici teminatın iadesi istemiyle yapılan başvurunun reddine ilişkin 15/06/2016 tarih ve 6698 sayılı İl Özel İdaresi işlemi ile bu işlemin dayanağı 10/06/2016 tarih ve 6522 sayılı Hukuk Müşavirliği işleminin iptali istemiyle açılan davada; yatırılan teminatın irat olarak kaydedileceği hususunu içeren 18/12/2015 tarih ve E.13277 sayılı işlem uyuşmazlığın özünü teşkil etmekte olup, işlemin tebliğ edildiği 24/12/2015 tarihini izleyen 25/12/2015 tarihi itibarıyla başlayan dava açma süresinin üç gün sonra 2577 sayılı Yasanın 11. maddesi kapsamında yapılan 28/12/2015 tarihli başvuru ile durduğu, bu başvurunun 04/03/2016 tarih ve E.2670 sayılı yazı ile reddedilmesi üzerine tebliğ tarihini izleyen 09/03/2016 tarihinden itibaren (kalan 57 günlük) dava açma süresinin yeniden başladığı, en geç 04/05/2016 tarihine kadar dava açılması gerekirken, bu süre geçirildikten sonra, ödenen geçici teminatın iadesi istemiyle yapılan 26/04/2016 tarihli başvurunun ve bu başvurunun reddedildiğine ilişkin 10/06/2016 tarih ve E.6522 sayılı işlemin 04/05/2016 tarihinde sona eren 60 günlük dava açma süresini yeniden canlandırmayacağını açık olduğu, bu durumda en geç 04/05/2016 tarihine kadar dava açılması gerekirken bu süre geçirildikten çok sonra 11/07/2016 tarihinde açılan davada süre aşımı bulunduğu kanaatine varıldığı, öte yandan; davacı tarafından iptali istenilen 15/06/2016 tarih ve 6698 sayılı İl Özel İdaresi işlemi, 10/06/2016 tarih ve 6522 sayılı Hukuk Müşavirliği işlemini bıldırıcı mahiyette olup, kesin ve icrailik niteliği taşıması sebebiyle incelenmesine hukuken imkan bulunmadığı gerekçesiyle **incelenmeksizin reddi** yolunda İdare Mahkemesi'nce verilen 07/06/2017 tarih, E: 2016/666, K: 2017/741 sayılı kararın; **süre aşımı nedeniyle reddine** yönelik kısmının, kesinleşmiş sigorta borçları bulunmadığı için teminatın iadesinin gerektiği, 2577 sayılı Kanunun 10. maddesi kapsamında her zaman başvuru yapılabileceği ileri sürülerek istinaf yoluyla kaldırılması istenilmektedir.

**SAVUNMANIN ÖZETİ :** Savunma verilmemiştir.

**TÜRK MİLLETİ ADINA**

Hüküm veren İzmir Bölge İdare Mahkemesi Altıncı İdare Dava Dairesince; davanın kısmen süre aşımı nedeniyle kısmen de incelenmeksizin reddine ilişkin ilk derece Mahkemesi

**ESAS NO** : 2019,  
**KARAR NO** : 2019/

**T.C.**  
**İZMİR**  
**BÖLGE İDARE MAHKEMESİ**  
**ALTINCI İDARE DAVA DAİRESİ**  
**ESAS NO : 2019/**  
**KARAR NO : 2019/**

edilen her türlü işlemlerinde, bu işlemlere karşı başvurulacak yargı yeri veya idarî makamlar ile başvuru süresinin gösterilmesinin bir anayasal zorunluluk hâline getirildiği anlaşılmaktadır. Anayasa'nın bağlayıcılığı karşısında, bu zorunluluğa; yasama, yürütme ve yargı organlarının, idare makamlarının ve diğer kamu kurum ve kuruluşlarının uymakla yükümlü oldukları sonucuna ulaşılmaktadır.

Anayasal düzenlemeler, kural olarak doğrudan uygulanacak hükümlerden olmayıp, kanunlarda gerekli düzenlemeler yapılarak yaşama geçirilirler. Ancak, öğretilerde ve Anayasa Mahkemesi'nin kimi kararlarında, yürürlüğe konulması gereken yasal düzenlemede yer verilmesi gereken konuların Anayasa metninde açıkça kurala bağlandığı durumlarda, bir özel yasa ya da yürürlükteki yasalarda uygun değişiklik yapılması gerekmeksizin Anayasa hükümlerinin doğrudan uygulanacağı kabul edilmektedir. Nitekim Anayasa Mahkemesi, Anayasa'nın 40. maddesinin ikinci fıkrasının doğrudan uygulanması gerektiğini, 08/12/2004 tarih ve E:2004/84, K:2004/124 sayılı kararında; 5225 sayılı Kanun'da, başvurulacak kanun yolu ve süresinin özel olarak düzenlenmemiş olmasının, Anayasa'nın 40. maddesine aykırılık oluşturmadığını belirterek benimsemiş ve kararında; bireyler hakkında kurulan işlemlere karşı kanun yolları, başvurulacak merciler ile sürelerin belirtilmesi yönünden Devlete verilen görevin bir zorunluluk içerdiğine, bu zorunluluk nedeniyle her yasada özel bir düzenleme yapılması gerekmediğine değinerek, Anayasa'nın 40. maddesinin ikinci fıkrasının, doğrudan uygulanır nitelik taşıdığını kabul etmiştir.

Devletin, işlemlerinde, bireylerin hangi kanun yolları ve mercilere başvuracağını ve sürelerini belirtmek zorunda olduğunu düzenleyen Anayasa'nın 40. maddesinin ikinci fıkrasının, ayrı bir yasal düzenlemenin varlığını gerektirmeyen, doğrudan uygulanabilir nitelik taşımasından dolayı, yasama, yürütme ve yargı organlarının, idare makamlarının ve diğer kamu kurum ve kuruluşlarının işlemlerinde, bu işlemlere karşı başvurulacak idarî mercileri ve kanun yolları ile sürelerini belirtmesi zorunludur.

Bu kapsamda, Anayasa'nın 125. maddesinin üçüncü fıkrasıyla 40. maddesinin ikinci fıkrasının birbirleriyle olan ilişkisine de değinmek gerekmektedir.

Anayasa'nın 125. maddesinin üçüncü fıkrasında, idarî işlemlere karşı açılacak davalarda sürenin, yazılı bildirim tarihinden başlayacağı; 03/10/2001 tarih ve 4709 sayılı Kanun'un 16. maddesiyle Anayasa'nın 40. maddesine eklenen ikinci fıkrada ise, Devletin, işlemlerinde, ilgili kişilerin hangi kanun yolları ve mercilere başvuracağını ve sürelerini belirtmek zorunda olduğu kurala bağlanmıştır.

Anayasa'da yer alan düzenlemeler, normlar hiyerarşisinde aynı düzeyde yer aldığından bu kuralların birbirine üstünlüklerinden söz etmek mümkün olmamakla birlikte, Anayasal normlar değerlendirilirken normun kabul edildiği tarihe bakılarak yorum yapılabilmesi mümkündür. Bu kapsamda, her ne kadar Anayasa'nın 125. maddesinde, idarî işlemlere karşı açılacak davalarda sürenin, yazılı bildirim tarihinden başlayacağı belirtilmişse de; 40. maddeye eklenen fıkrayla idarî işlemlerde, ilgili kişilerin hangi kanun yolları ve mercilere başvuracağını ve sürelerinin belirtmesi zorunluluğu getirildiğinden, kişilere bildirilen idarî işlemlerde başvuru süresi ve başvuru yerinin de gösterilmesi gerekmektedir. Dava açma süresini başlatacak olan Anayasa'nın amir hükmü gereğince başvuru mercii ve süresini de gösteren yazılı bildirimdir. Bunun dışındaki yazılı bildirimler, Anayasa'nın 40. maddesinin amir hükmüne uygun olmadığından, dava açma süresi işlemeye başlamaz.

Bu itibarla, Anayasa'nın 40. maddesinin ikinci fıkrası gereğince, başvuru süresi bildirilmeyen işlemlerin ilgisine tebliği dava açma süresini başlatmayacağından, bu tür davalarda dava açma süresinin geçmesinden sonra açılan davaların süre yönünden

T.C.  
İZMİR  
BÖLGE İDARE MAHKEMESİ  
ALTINCI İDARE DAVA DAİRESİ  
ESAS NO : 2019/  
KARAR NO : 2019/

reddedilmemesi gerekmektedir.

Dosyanın incelenmesinden, davacının sözleşme imzalamaya davet edildiği, davacı tarafından sözleşme için sunulan evrakının incelenip, eksiklik bulunması durumunda davacı şirkete bildirilmesi istemiyle 17/12/2015 tarihinde davalı idareye başvurulduğu, bu başvuruya davalı idarenin verdiği 18/12/2015 tarih ve E.13277 sayılı cevabi yazıda, davacı şirketin sosyal güvenlik borcu bulunduğu tespit edildiğinden bahisle Kamu İhale Genel Tebliği'nin 17.6.3. maddesi gereğince işlem yapılacağı belirtilmiştir, ancak yazıda davacıya bu işleme karşı hangi kanun yolları ve mercilere başvuracağını ve sürelerini belirtmediği, söz konusu yazının davacıya 24/12/2015 tarihinde tebliğ edildiği, davanın ise 11/07/2016 tarihinde açıldığı anlaşılmıştır.

Bu durumda, Devletin, işlemlerinde, ilgili kişilerin hangi kanun yolları ve mercilere başvuracağını ve sürelerini belirtmek zorunda olduğunu öngören Anayasa'nın 40. maddesinin ikinci fıkrasındaki düzenlemeye rağmen, davalı idare tarafından davacıya gönderilen 18/12/2015 tarih ve E.13277 sayılı İl Özel İdaresi işleminde davacının hangi kanun yolları ve mercilere başvurabileceği ve dava açma süreleri belirtilmediğinden, idarenin doğru bilgilendirme yükümlülüğünü yerine getirmemesi ve hak arama özgürlüğünün ihlâl edilmiş olması karşısında 18/12/2015 tarih ve E.13277 sayılı işlemin davacıya tebliğ edildiği tarihte dava açma süresinin işlemeye başlamadığı anlaşıldığından, davanın süre aşımı nedeniyle reddine karar verilmesinde usul hükümlerine uygunluk bulunmamaktadır.

Açıklanan nedenlerle; **istinaf başvurusunun kabulüne**, Çanakkale İdare Mahkemesince verilen 07/06/2017 tarih, E: 2016/666, K: 2017/741 sayılı kararın **kaldırılmasına**, 2577 sayılı Kanunun 45. maddesi uyarınca yukarıda belirtilen husus göz önünde bulundurularak yeniden bir karar verilmek üzere dosyanın anılan **Mahkemeye gönderilmesine**, bu aşamada yargılama giderlerine hükmedilmesine yer olmadığına, 30/04/2019 tarihinde oybirliğiyle **kesin olarak** karar verildi.

Başkan

Üye

Üye

--

Ö.Ç.